

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414218515
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1414218515.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobcov: 1/ W.. Q. B., nar. XX.X.XXXX, B. X, A., 2/ Maratónsky klub Národného maratónu Bratislava - Devín - Bratislava 1. IX. Deň Ústavy SR, Strečnianska 3, Bratislava, IČO: 42 185 483, žalobca 2/ zastúpený advokátom JUDr. Jánom Čarnogurským, Grösslingová ul. 6-8, Bratislava, proti žalovanej: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., Bratislavská 1/a, Bratislava, IČO: 31 444 873, zastúpenej Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 35 906 464, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy a o ochranu názvu právnickej osoby a peňažné zadostučinenie, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 9C/318/2014-185, zo dňa 7.7.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, ktorými vyhovel žalobe žalobcu 1/ a v súvisiacom výroku o trovách konania žalobcu 1/, zrušuje a konanie o žalobe žalobcu 1/ zastavuje.

II. V konaní o žalobe žalobcu 1/ žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým vyhovel žalobe žalobcu 2/ mení tak, že žalobu zamietá.

IV. V konaní o žalobe žalobcu 2/ žalovanej priznáva proti žalobcovi 2/ plný nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť bezprostredne pred reláciou C. N. Y. XX.XX S.. odvysielat' text ospravedlnenia tak, že bude prečítaný a zobrazený na celej obrazovke v trvaní 3 minúty s nasledovným obsahom: „Y.: C. V. M. T. C.D. N. F. XX. P. XXXX Y. W. W. N. V. A. Y.. M. W. L., Ž. Y. V. A. - F. - A. D. Q. W. L.N. M. B. XXXX, P. M. W. za Š. P. D. A. B.. W. A. N. M. C., Ž. M. W. W., K. D. Š., po D. V. A. Y. F. Š. N..“. Zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000 eur; vo zvyšku nad určenú sumu žalobu žalobcu 1/ na zapltenie náhrady nemajetkovej ujmy zamietol; žalobu v časti o zapltenie peňažného zadostučinenia žalobcovi 2/ zamietol; vo zvyšku konanie zastavil (úroky z omeškania). Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%; v zastavujúcej časti priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou doručenou súdu 22.12.2014, po pripustení zmeny žaloby, domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť bezprostredne pred reláciou C. N. Y. XX:XX S.. odvysielat' text ospravedlnenia tak, že bude prečítaný a zobrazený na celej obrazovke minimálne v trvaní 3 minúty s nasledovným obsahom: „Y.. C. V. M. T. C. N. F. XX. P. XXXX Y. W. W. N. V. A. Y.. M. W.B. L., Ž. Y. V. A. - F. - A. D. Q. W. L. M. B. XXXX, P. M. W. za Š. P. D. A.

B.. W. A. N. M. C., Ž. M.Š. W. W., K. D. Š., po D. V. A. Y. F. Š. N..“. Zároveň sa domáhali aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 15.000 eur a žalobcovi 2/ sumu 25.000 eur.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie uviedol, že základné hodnoty ľudskej osobnosti sú ľudská dôstojnosť a osobná čnosť; právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti a osobnej cti je zaručené ústavou a jeho ochrana je zakotvená v Občianskom zákonníku. Skonštatoval, že pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah do tohto práva je potrebná existencia protiprávneho zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby, t. j. zásah musí byť spôsobilý narušiť jej integritu, znížiť hodnotu jej osobnosti, privodiť jej ujmu na cti, dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Ozrejmil, že ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu, jeho úmysel, či konanie v dobrej viere a preto nie je rozhodujúce, či konal pôvodca zásahu úmyselne alebo len nedbalo určité tvrdenia preberal a ďalej rozširoval spoliehajúc sa na ich pravdivosť; rozhodujúca nie je ani skutočnosť, či si bol vedomý neoprávnenosti zásahu. Objasnil, že neoprávnený zásah do osobnosti možno vyvolať jednak odvysielaním nepravdivých údajov dotýkajúcich sa dobrého mena, cti, vážnosti alebo dôstojnosti osoby; ako aj odvysielaním síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem; a v neposlednom rade aj odvysielaním hodnotiacich úsudkov (kritiky) pokiaľ sú neoprávnené, teda vybočujúce z hraníc vecnosti, konkrétosti a primeranosti čo do obsahu a formy, čím sa mýňajú svojmu účelu. Poznamenal, že je potrebné rozlišovať medzi neoprávneným zásahom a kritikou; zákonná ochrana je daná len vtedy, ak vytykané prejavy sú zásadne nepravdivé alebo pravdu skresľujúce; kritika, ktorá je primeraná čo do obsahu, formy a miesta, a nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu nie je neoprávneným zásahom.

4. Na ozrejenie právnej stránky neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti prostredníctvom odvysielania reportáže súd prvej inštancie uviedol, že sa zásadne nemožno dovolávať nepravdivosti tvrdení a vyjadrení účastníkov reportáže, či dotknutých osôb, práve na ktorých zážitkoch, dojmoch a názoroch je reportáž založená, a ktoré tak vychádzajú z ich subjektívneho vnímania situácie, na ktorej mali priamu alebo nepriamu účasť. Skonštatoval, že na rozdiel od účastníkov reportáže je však postavenie redaktora iné, pretože tento musí v reportáži zachovať nestrannosť a objektívnosť tým, že poskytne adekvátny priestor na vyjadrenie svojich názorov a postojov všetkým zúčastneným a dotknutým osobám (názorová pluralita), svojimi komentármi by sa mal obmedziť na nezaujaté hodnotenie opisovanej udalosti a poskytnúť poslucháčovi všetky aktuálne dostupné relevantné fakty (všestrannosť informovania) a tieto vyhodnotiť objektívne tak, aby si divák mohol vytvoriť sám svoj vlastný úsudok. Poukázal na to, že v zásade teda nemožno od vysielateľa spravodlivo požadovať aby preukazoval pravdivosť tvrdení respondentov reportáže, avšak pokiaľ je reportáž založená na výpovedi len jednej strany a druhá (opomenutá) dotknutá strana v prípadnom súdnom spore predloží svoje fakty a argumenty k riešenej problematike, na základe ktorých možno usudzovať, že odvysielané údaje nie sú (úplne) pravdivé, alebo sú pravdu skresľujúce, a ktoré pokiaľ by boli odvysielané, keby mu bol daný rovnocenný priestor na ich prezentovanie, by prispeli k objektívnosti a vyváženosti príspevku, potom prichádza do úvahy zodpovednosť vysielateľa za neoprávnený zásah.

5. Súd prvej inštancie vo vzťahu ku skutkovému stavu uviedol, že žalobca 1/, ktorý je aj štatutárnym zástupcom Ž. X/, plánoval XX.X.XXXX uskutočniť maratón. Na základe vykonaného dokazovania ustálil, že XX.X.XXXX organizátor oznámil na príslušnej internetovej stránke zrušenie maratónu; ku dňu oznámenia bolo prihlásených 5 účastníkov, ktorí zaplatili štartovné po 25 eur. Mal za preukázané, že dňa XX.X.XXXX žalovaná M. M. B.M., M. W. C. N., odvysielala údaj pod názvom „. A. Y., kde zverejnila informáciu, že organizátor V. A. - F. - A. zrušil jeho plánované uskutočnenie v septembri 2014, ale vyzbieral peniaze za štartovné a zmizol bez stopy; v reportáži sa odvolávala na českého prihláseného účastníka, ktorý českým novinám R. N. uviedol, že zaplatil štartovné a nedostal ho naspäť napriek tomu, že maratón bol zrušený. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že štartovný poplatok 25 eur bol prihlásenému pretekárovi W. M. z Českej republiky vrátený 25.5.2014 na účet. Zistil, že autor reportáže pri jej príprave vychádzal najmä zo skutkových tvrdení českého bežca W., ktorý sa prihlásil na maratón a zaplatil aj štartovné; tieto informácie boli uverejnené v českých novinách R. N. na spravodajskom portáli G..R..E.. Mal za preukázané, že štartovný poplatok po 25 eur bol vrátený všetkým piatim prihláseným pretekárom.

6. Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na dokazovanie vykonané výsluchom svedkov, pričom skonštatoval, že na návrh žalobcu 1/ boli v konaní vypočutí šiesti svedkovia; všetci zhodne uviedli, že žalobcu 1/ poznajú ako čestného človeka, keď sa ale dozvedeli o odvysielanom príspevku na nejaký čas zapochybovali, či je odvysielaná správa pravdivá, až po osobnom stretnutí s ním a po jeho vysvetlení uverili, že pravdivá nie je. Poukázal na výpoveď svedka Q. A., ktorý tvrdil, že odvysielaná reportáž svojím spôsobom dopadla aj na združenie „. V., ktorého je žalobca 1/ a aj on členom, pretože jeden z nich, t. j. žalobca 1/ na základe odvysielanej reportáže vyznel ako podvodník; svedok dodal, že on pritom pozná a vníma žalobcu 1/ ako veľmi seriózneho človeka, zaniieteného športovca, ktorý bol tiež pedagógom na strednej škole a odvysielané skutočnosti mali naňho negatívny vplyv aj v tejto súvislosti; ďalej svedok podotkol, že na televíznej obrazovke bola vyobrazená fotka žalobcu 1/ ako vychádza z jazera v plavkách, mal zakryté oči, ale napriek tomu bol schopný identifikovať, že sa jedná o žalobcu 1/, v kontexte s tým, že sa hovorilo o maratóne. Svedok P. K. reportáž videl; bol zhrozený, pretože žalobcu 1/ pozná ako čestného, maximálne dôveryhodného človeka, ktorý nikdy nesklamal. Svedkyňa L. Š., ktorá je priateľkou žalobcu 1/ skonštatovala, že hoci ho vníma ako čestného, seriózneho, obetavého a úžasného človeka, po vzhliadnutí predmetnej reportáže mala veľmi zvláštne, zmiešané pocity a bála sa, či to nie je pravda. Súd prvej inštancie poukázal aj na výpoveď svedka Y. K., ktorý predmetnú reportáž videl, hovorilo sa v nej o maratóne, bola v nej zobrazená aj tvár žalobcu 1/, ktorý v nej bol prezentovaný v negatívnom zmysle. Výsluchom svedka B. F. zistil, že žalobca 1/ bol v reportáži vylíčený ako človek, ktorý v súvislosti s organizovaním maratónu mal možno nejaké podružné úmysly a mal snahu profitovať z organizovaného podujatia.

7. Súd prvej inštancie v názorovej zhode so žalobcami dospel k záveru, že B. C. V. denne sleduje desaťtisíc až stotisíc divákov; pričom všetci, s výnimkou vypočutých svedkov, si mohli urobiť obraz, že žalobca 1/ je neseriózny, keď si po zrušení predmetného športového podujatia ponechal štartovný poplatok zaplatený pánom M. z Českej republiky a možno aj poplatky od ďalších prihlásených pretekárov; dodal, že takýto obraz o žalobcovi 1/ v množstve divákov pravdepodobne zostal. Podotkol, že redaktor A. C. vo svojej výpovedi potvrdil, že vychádzal iba zo správy v internetových novinách R. E., ktorú si síce jedným telefonátom pokúšal overiť na čísle žalobcov, ale keď sa mu to nepodarilo, správu dal do vysielania. Poznamenal, že takýto postup redaktora nezodpovedal Etickému kódexu Slovenského zväzu novinárov, ktorý vyžaduje overiť si každú informáciu, s výnimkou informácie od tlačovej agentúry, najmenej z dvoch prameňov. Ozrejmil, že nárok žalobcu 1/ považoval za dostatočne preukázaný aj napriek tomu, že nepredložil audiovizuálny záznam odvysielanej reportáže, ale len jej prepis spoločnosťou Storin plus, s.r.o.; a to aj v situácii keď bolo nesporné, že v reportáži žalovaná neuviedla priezvisko žalobcu 1/ a na televíznej obrazovke mal vyrastovanú tvár. Súd prvej inštancie bol názoru, že nemalému okruhu divákov muselo byť zrejmé, že sa jedná o žalobcu 1/, čo v konaní potvrdili aj vypočutí svedkovia, a to vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o reportáž o V. M. A., bola zobrazená postava žalobcu 1/ ako vychádza z vody, resp. z jazera (ľadový medveď) a s prihliadnutím na nevhodne familiárne a v uvedenom kontexte nedôstojne uvedené krstné meno žalobcu.

8. Na vyššie uvedenom základe súd prvej inštancie uzavrel, že dotknutá reportáž nebola objektívna ani vyvážená a bola spracovaná jednostranne, pretože nebol daný priestor na vyjadrenia žalobcom, čím nebola zachovaná názorová pluralita. Na zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcovi 1/ považoval za dôvodné priznanie morálneho zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa jedná o primerané zadosťučinenie v peniazoch, ktorého sa domáhal žalobca 1/, súd prvej inštancie mal aj tento nárok za dôvodný a to vzhľadom na značné zníženie dôstojnosti žalobcu 1/ a zásah do jeho cti, ktorý bol preukázaný následnými reakciami vyvolanými v jeho osobnom, pracovnom a spoločenskom prostredí. Dôvodil, že B. C.M. V. denne sleduje desaťtisíc až stotisíc divákov, ktorí s výnimkou vypočutých šiestich svedkov, si mohli urobiť obraz o neserióznosti žalobcu 1/ z dôvodu, že okradol prihláseného na štart o štartovný poplatok, resp. možno nielen štartujúceho W. M.S., ale aj ďalších prihlásených pretekárov; a takýto obraz o žalobcovi 1/ v desaťtisícoch divákov zostal. Súd prvej inštancie ďalej skonštatoval, že pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú taxatívne stanovené dve kritéria, z ktorých musí pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offio; jedná sa o závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Ozrejmil, že pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia je v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti nutné prihliadnuť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, aby tak bola naplnená požiadavka zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. V tejto súvislosti poukázal

na to, že za veľmi závažnú okolnosť v prejednávanej veci považoval to, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu 1/ došlo televíznym vysielaním, ktoré malo širokú publicitu a preto je dôvodné vychádzať z toho, že zásah spočívajúci v negatívnom pôsobení odvysielanej reportáže bol značný. Uviedol, že je nehorázne, keď slušný a čestný človek v televízii z nejakej reportáže vyznie ako podvodník.

9. Pokiaľ sa jedná o nároky žalobcu 2/, ktorých sa domáhal v tomto konaní, súd prvej inštancie ozrejml, že právnická osoba má právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do existujúcej povesti, ktorý je objektívne spôsobilý poškodiť túto jej povest' a teda privodiť zmenu dobrej povesti na horšiu, či zlú povest'. Podotkol, že dobrá povest' zahŕňa predovšetkým určité morálne, ale aj kvalitatívne vlastnosti charakterizujúce právnickú osobu, podľa ktorých je hodnotená a prijímaná spoločnosťou. Objasnil, že za zásah do dobrej povesti právnickej osoby možno považovať každé konanie (aj nevedomé), ktoré je spôsobilé privodiť jej ujmu na dobrej povesti, a ktoré v predstavách iných subjektov môže spôsobiť skreslený názor na určitú právnickú osobu alebo sponchybňovať jej serióznosť a zodpovednosť; alebo konanie, ktoré dáva určitú právnickú osobu do súvislostí, ktoré nie sú pre ňu žiadateľné. Pripomenul, že v prejednávanej veci mal za preukázané, že odvysielané skutkové tvrdenie, ktoré je základom žaloby je nepravdivé, pretože je nesporné, že štartovací poplatok za V. A. - F. - A. organizovaný v roku XXXX bol štartujúcim okamžikom po oznámení zrušenia maratónu vrátený. Súd prvej inštancie v názorovej zhode s argumentáciou žalobcov uviedol, že B. C.M. V. denne sleduje desaťtisíc až stotisíc divákov, ktorí s výnimkou vypočítaných svedkov, si mohli vytvoriť obraz, že žalobca 2/ je neseriózne občianske združenie, ktoré okradlo prihláseného na štart o štartovný poplatok; takýto obraz o žalobcovi 2/ v mnohých divákoch pravdepodobne zostal. Skonštatoval, že mal za nepreukázané tvrdenie žalovanej, že žalobca 2/ nie je známy a preto nemôže požívať dobrú povest', do ktorej mu žalovaná mala zasiahnuť. Argumentoval, že len na základe výpovede jedného svedka, T. K. W. S. V. L. P., nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že organizovanie maratónu žalobcom 2/ bolo neprofesionálne, a že sa jednalo o ľahkovážny prístup, organizačné problémy a podobne. Zdôraznil, že zorganizovanie takého veľkého športového podujatia je neľahké a takto je potrebné vnímať a posudzovať aj snahu, činnosť i prípadné nedostatky pri jeho organizovaní zo strany žalobcu 2/; mal za úctyhodné, že žalobcovia sa podujali zorganizovať s takým osobným nasadením i výsledkom takého športového podujatia (maratóny v roku XXXX, XXXX). Uzavrel, že odvysielaný nepravdivý príspevok nepochybne zasiahol do dobrej povesti žalobcu 2/, poškodil jeho dobré meno, a to nielen v očiach potenciálnych účastníkov tohto národného športového podujatia, ale aj v očiach širokej verejnosti. Pokiaľ sa jedná o priznanie zadosťučinenia v peniazoch žalobcovi 2/, súd prvej inštancie bol názoru, že zistený skutkový stav priznanie takéhoto nároku neumožňoval. Objasnil, že žalobcovia odôvodňovali tento nárok sťažovaním organizovania ďalšieho maratónu, avšak tieto negatívne následky a úvahy, že sa tomu tak môže stať boli len v rovine úvah, ničím nepodložených obáv, a teda len v rovine všeobecných tvrdení bez reálneho základu; mal za nepreukázané, že by odvysielaná reportáž mala spôsobiť nemožnosť usporiadania ďalších maratónov žalobcom 2/ pre nezáujem sponzorov a pretekárov. Dodal, že ani jeden z vypočítaných svedkov sa k žalobcovi 2/ nevyjadril a neuviedol také skutočnosti, na základe ktorých by bolo dôvodné žalobcovi 2/ okrem morálnej satisfakcie priznať aj satisfakciu majetkovú.

10. Na vyššie uvedenom základe súd prvej inštancie podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 19 a čl. 26 Ústavy SR, § 11 a § 13 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka vyhovel žalobe žalobcu 1/ a 2/ v časti o uloženie povinnosti žalovanej odvysielat' text ospravedlnenia v trvaní 3 minúty; priznal žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5.000 eur, ktorú považoval za primeranú a v súlade s požiadavkou spravodlivosti; žalobu v časti o priznanie zadosťučinenia v peniazoch žalobcovi 1/ prevyšujúcej uvedenú sumu ako nedôvodnú zamietol; a žalobu v časti žalobcom 2/ uplatneného nároku na zaplatenie 25.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol. V časti nároku žalobcov na zaplatenie úrokov z omeškania súd prvej inštancie konanie podľa § 144 C. s. p. zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko mal vo veci úspech v celom rozsahu (v základe uplatneného nároku). O nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti konania (úroky z omeškania) rozhodol podľa 256 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keď zohľadnil skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ zavinili zastavenie konania v tejto časti v dôsledku späťvzatia časti žaloby.

11. Proti rozsudku vo výrokoch, ktorými bola žalovanej uložená povinnosť odvysielat' text ospravedlnenia, zaplatiť žalobcovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy 5.000 eur a žalobcom bola priznaná

náhrada trov konania v rozsahu 100 %, podala odvolanie žalovaná a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) možno konštatovať, že v ňom namietala porušenie práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k neprávny skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Súdu prvej inštancie vytkala, že neprihliadol na celkový kontext reportáže a okolnosti, ktoré jej predchádzali. Poznamenala, že obsahom reportáže bolo informovanie širokej verejnosti o organizačných problémoch maratónu a išlo teda o tému verejného záujmu, keďže maratón v hlavnom meste jednoznačne závažným spôsobom obmedzuje dopravu a chod mesta. Zdôraznila, že informácie boli dôležité pre motoristov, pre možných účastníkov behu, ako aj pre potenciálnych divákov, ktorí mohli mať o sledovanie maratónu záujem. Poukázala na to, že v úvode reportáže síce odznela informácia, že organizátor vyzbieral štartovné a zmizol bez stopy, avšak nejednalo sa o hodnotiaci úsudok autora reportáže, ale o parafrázovanie nadpisu článku v R. N., ktoré túto správu zverejnili ako prvé. Skonštatovala, že v závere reportáže redaktor netvrdí, že žalobcovia 1/ a 2/ nevrátili štartovné a zmizli, neprezentoval tvrdenia tretích osôb ako skutkové tvrdenia a nespochybniteľné fakty, naopak uviedol, že otázne je koľko ľudí sa na maratón prihlásilo a či im organizátor peniaze vráti do posledného centu. Mala za to, že diváci tak boli upozornení, že nie je zrejmé, či došlo k vráteniu štartovného. Domnievala sa, že v konaní nebolo preukázané, že z reportáže sa dalo zo strany širokej verejnosti presne identifikovať osobu žalobcu 1/ a to z dôvodu, že audiovizuálny záznam nie je obsahom spisu. Bola názoru, že súd prvej inštancie si nemohol spraviť ucelený obraz o reportáži a o tvrdenom zásahu do práva na ochranu osobnosti, resp. na dobrú povesť bez toho, aby reportáž videl, pretože nemohol posúdiť, či v reportáži bola zobrazená nejaká fotografia žalobcu 1/, prípadne či bol z nej identifikovateľný; žalobcovia 1/ a 2/ v tomto smere neuniesli dôkazné bremeno.

12. Oponovala voči záveru súdu prvej inštancie, že reportáž bola neobjektívna, nevyvážená a spracovaná jednostranne, keďže nebol daný priestor na vyjadrenie žalobcom, čím nebola zachovaná pluralita. Zdôraznila, že redaktor vyvinul všetko úsilie a využil všetky dostupné prostriedky na spojenie sa so žalobcami. Vytkala súdu prvej inštancie argumentáciu, že žalobca 1/ bol práve vtedy na dovolenke a nemusel zdvíhať telefón; naopak mala za to, že na SMS ale aj na telefonát odpovedať mohol a keďže tak nespravil, muselo sa jednať o vedomé odmietnutie komunikácie. Upriamila pozornosť na to, že správy uverejňované v spravodajstve sú pominuteľným tovarom a preto bola nútená reportáž zverejniť, a to najmä v situácii, keď sa blížil termín plánovaného maratónu a široká verejnosť nebola o jeho zrušení vôbec upovedomená. Dodala, že nemožno pripustiť, aby novinári nemohli zverejňovať články alebo reportáže v prípade, ak sa im niektorá zo zainteresovaných strán nevyjadrí. Bola názoru, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevzal do úvahy tvrdenia svedka L. P.; jedná sa o osobu priamo sa podieľajúcu na zastrešovaní kultúrnych a spoločenských podujatí v hlavnom meste, ktorá uviedla, že žalobca sú neschopní organizátori, pretože rovnaký maratón z roku XXXX dopadol fiaskom a spôsobil dopravný kolaps vo väčšine hlavného mesta. Poznamenala, že tieto informácie potvrdil redaktorovi aj Slovenský atletický zväz a aj oslovení zástupcovia mestskej časti Staré mesto.

13. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že postup novinára nezodpovedal Etickému kódexu Slovenského zväzu novinárov; zároveň bola názoru, že v prejednávanej veci nebol vôbec oprávnený skúmať a posudzovať súlad konania žalovanej s pravidlami Etického kódexu, ktorý predstavuje púhu súkromnú a dobrovoľnú normu určitých subjektov, ktorá nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Pokiaľ sa jedná o označenie žalobcu 1/ v reportáži krstným menom ozrejmla, že išlo o určitý spôsob utajenia jeho identity, ktorý je bežne používaný na označovanie osôb v spravodajstve súkromných médií a súd prvej inštancie pochybil, keď tento postup vyhodnotil ako zásah do dôstojnosti žalobcu 1/. Nesúhlasila so záverom, že v prejednávanej veci išlo o neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, resp. dobrej povesti a argumentovala, že v zmysle judikatúry nie každé zverejnenie nepravdivého údaja musí automaticky znamenať neoprávnený zásah do osobnostných práv. Mala za to, že žalobcom sa nepodarilo spochybníť, že žalovaná reportážou informovala divákov o otázkach verejného záujmu a to s cieľom poskytnúť presné a dôveryhodné informácie, v dobrej viere a v súlade s novinárskou etikou. Domnievala sa, že legitímny verejný záujem bol daný charakterom maratónu ako spoločenského podujatia, keďže sa beží z F. do A. a naspäť, jedná sa o značne rozsiahly projekt, ktorý vyžaduje vysokú mieru organizačných úkonov; netýka sa iba samotných bežcov, ale aj obyvateľov hlavného mesta. Zdôraznila, že informovanie o maratóne teda predstavovalo aj naliehavú sociálnu potrebu, pričom mala za preukázané, že redaktor vynaložil všetko úsilie a využil všetky dostupné zdroje na to, aby poskytol čo najpresnejšie a najdôveryhodnejšie informácie; informácie získal od Slovenského atletického zväzu, mestskej časti Staré mesto a od magistrátu; pokúsil sa ich niekoľkokrát overiť aj u

žalobcov, avšak neúspešne. Súdu prvej inštancie vytykala rozpor s judikatúrou, pričom poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 9C/73/2014-184, zo dňa 6.10.2016.

14. Považovala za potrebné upriamiť pozornosť na dobrú povesť žalobcov, ktorej ochrany sa v prejednávanej veci domáhali; uviedla, že zorganizovali dva ročníky uvedeného maratónskeho behu v rokoch XXXX a XXXX, a plánovali zorganizovať maratón aj v roku XXXX, ktorý však bol z nevysvetlených dôvodov zrušený; o zrušení maratónu uverejnili žalobcovia len strohé oznámenie na internetovej stránke bez zdôvodnenia. Podotkla, že verejnosti neposkytli žiadny kontakt za účelom informovania sa o akýchkoľvek skutočnostiach týkajúcich sa maratónu. Skonštatovala, že podľa slov T. K. W.Á. S. V. B. A. L. P., sa žalobca 1/ javil ako človek s dobrou myšlienkou, ale s absolútne amatérskym prístupom k organizácii tak organizačne náročného športového podujatia akým je maratón. Ozrejmila, že od pána L. P. redaktor získal okrem vyjadrení zverejnených v reportáži aj viac podstatných informácií o žalobcoch a o maratóne, ktoré ho mohli utvrdiť o tom, že ide o neodborne a nezodpovedne konajúce osoby, ktoré nedodržiali dohody s mestom týkajúce sa vylúčenia a usmernenia mestskej dopravy a nezabezpečili dostatočný počet organizátorov.

15. Namietala neprimeranosť rozsahu ospravedlnenia, ktorého odvysielanie jej bolo uložené napadnutým rozsudkom. Dôvodila, že podstatou napádanej informácie z reportáže je tvrdenie, že žalobcovia nevrátili štartovné a žalobca 1/ zmizol bez stopy; odvysielanie tejto informácie trvá pár sekúnd. Argumentovala, že na uvedenom základe nemôže byť primerané, aby na opravu takejto stručnej informácie bola uložená povinnosť odvysielat' ospravedlnenie v trvaní až 3 minúty v najsledovanejšom C. Č. F. Y. XX:XX S.. Dodala, že prečítanie ospravedlnenia uvedeného v napadnutom rozsudku je v trvaní maximálne 18 sekúnd a preto mala za nedôvodné, aby ďalších 2 minúty a 42 sekúnd bol zobrazený vo vysielaní text ospravedlnenia. Uzavrela, že napadnutým rozsudkom uložená morálna satisfakcia je nadmerná, neprimeraná a teda v rozpore s teóriou proporcionality. Domnievala sa, že žalobcovia sa snažia obohatiť na jej úkor, čo mala za zrejme z toho, že potom čo vyšlo najavo, že peniaze boli v skutočnosti českému bežcovi vrátené, bola pripravená odvysielat' opravnú informáciu, a to po dohode so žalobcom 1/; ten jej však doručil vadnú žiadosť o opravu z 21.8.2014 a túto ani po výzve neopravil, a keďže nemohla zmeniť text opravy bez súhlasu žiadateľa, opravná informácia odvysielaná nebola. Na záver uviedla, že napadnutý rozsudok je zmätočný, pretože výrok I. nešpecifikuje, v ktorej programovej službe má žalovaná odvysielat' ospravedlnenie a pritom je vysielateľom troch programových služieb. Dodala, že z výroku VI., ktorým súd prvej inštancie žalobcovi priznal trovy konania vo výške 100 %, nie je zrejme, ktorému žalobcovi daný nárok patrí.

16. Žalobca 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Považoval za potrebné uviesť, že žalovaná o ňom dlhodobo, t. j. od roku 2011, šíri nepravdivé fakty. Bol názoru, že pri zverejnení reportáže nekonala v dobrej viere, ale naopak mala zlý záujem poškodiť ho. Podotkol, že napriek skutočnosti, že už koncom roka 2014 vedela o žalobe, nearchivovala videozáznam dotknutej reportáže; domnieval sa, že to bolo z dôvodu, lebo predloženie reportáže súdu prvej inštancie by bolo v jej neprospech. Mal za to, že napriek uvedenému si splnil svoju dôkaznú povinnosť týkajúcu sa preukázania obsahu reportáže a to jednak výpoveďami svedkov, ktorí reportáž videli, ako aj predložením výberu z databázy spoločnosti Störin plus, s.r.o. Zdôraznil, že redaktor žalovanej z dôvodu honby za senzáciou nevyvinul žiadne úsilie kontaktovať ho prostredníctvom e-mailovej adresy, ktorá je všeobecne známa od roku 2011. Poznamenal, že svedok L. P. nebol osobou priamo sa podieľajúcou na zastrešovaní kultúrnych a spoločenských podujatí v hlavnom meste; tvrdenie tejto osoby, že podujatie v minulosti spôsobilo dopravný chaos je zavádzajúce, záležalo mu na zisku Dopravného podniku Bratislavy a chcel uskutočniť podujatie za plnej premávky mestskej hromadnej dopravy. Skonštatoval, že žalobca 2/ nie je členom Slovenského atletického zväzu v Bratislave a preto nie je relevantné tvrdenie redaktora, že si u nich overoval informácie do reportáže. Poukázal na to, že maratón a ani žalobca 1/ neboli predmetom verejného záujmu a preto neexistoval spoločenský záujem na uverejnení reportáže. Argumentoval, že ako organizátor podujatia postupoval v súlade so zákonom č. 1/2014 Z. z. Ozrejmil, že on je diaľkový plavec a ľadový medveď, otužilec s nadmerným ochlpením, maratónec, známy športovej verejnosti v Českej aj Slovenskej republike, takže nebol problém ho identifikovať svedkami, jeho žiakmi, mestskými poslancami, priateľmi, právnikmi a športovcami. Domnieval sa, že žalovaná použitím jeho fotografie plavca v spojení s reportážou zverejnila skutkové tvrdenia a nie hodnotiace úsudky a nedala mu priestor pre vyjadrenie, resp. reakciu, hoci tomu nebránili žiadne vážne objektívne prekážky. Poznamenal, že sloboda prejavu nie je absolútna a nepodložené obvinenie nezakladá príspevok k formovaniu verejného názoru, ktorý by bol hodný ochrany v demokratickej spoločnosti.

17. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej podanom prostredníctvom právneho zástupcu žalobcov 1/ a 2/ žalobcovia uviedli, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie, ktoré žalovaná v odvolaní spochybňuje, v konaní neboli sporné. Bolo ustálené, že žalovaná napadnutú reportáž odvysielala vo svojich C. N. a neexistovali pochybnosti ani o obsahu odvysielanej reportáže, ktorý bol súdu prvej inštancie predložený formou textového prepisu vyhotoveného profesionálnou organizáciou. Zdôraznili, že nepravdivé tvrdenia odznili v reportáži nielen od redaktora, ale aj od moderátora W. Š. pri uvádzaní reportáže, ktorý povedal, že D. N. V. V. S., Č. V. W. Y. N. A. A. Z. L. P. Y. W. H., Y. M. W. za Š. P. D. A. B.; dodal, že každá z týchto viet je nepravdivá. Boli názoru, že celá reportáž bola redaktorom prezentovaná v „negatívnom duchu“ a bola nevyvážená; vyváženosť spravodajstva sa snaží zabezpečiť aj Etický kódex novinára, ktorý sa síce žalovaná v odvolaní snažila znížiť na súkromnú dobrovoľnú normu určitých subjektov, avšak prevažná časť etických noriem nie je právne zakotvená, resp. existuje len vo forme odkazu, ako napríklad v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podotkli, že žalovaná podporuje sponzorsky aj mediálne iný maratón, beh dlhý vzdialenosti MTB v Bratislave a z toho dôvodu mala záujem oslabovať konkurenciu svojmu behu. Poukázali na výpovede viacerých svedkov, ktorí vypovedali o kladných stránkach maratónu, ktorý organizovali žalobcovia, jednalo sa o svedkov, ktorí boli alebo sú členmi V. D. M. A., konkrétne Y. K., B. F. P. J. K..

18. Oponovali voči tvrdeniu žalovanej, že existoval verejný záujem na uverejnení sporných informácií. Argumentovali, že maratón, ktorý bol pôvodne vyhlásený na XX.X.XXXX bol odvolaný 10.5.2014; zrušenie maratónu bolo zverejnené na internetovej stránke žalobcu 2/, žiadna reklama pre maratón XXXX sa nekonala a teda nehrozilo prihlásenie ďalších záujemcov a nebol ani dôvod na obavu, že by sa maratón uskutočnil s organizačnými nedostatkami, ktoré prezentovala žalovaná. Dodal, že ku dňu zrušenia maratónu bolo prihlásených 5 záujemcov a všetci dostali späť štartovný poplatok 25 eur bezprostredne po zrušení. Zdôraznili, že žalovaná uverejnila nepravdivú správu približne 3 mesiace po vrátení štartovného a v dobe vysielania reportáže muselo byť aj redaktorovi jasné, že žiadny maratón sa XX.X.XXXX konať nebude a teda nemožno hovoriť o verejnom záujme na organizovaní maratónskeho behu ako napr. vylúčenie dopravy, bezpečnosť pretekárov, zdravotné zabezpečenie a pod. Poznamenali, že žalovanou vytykaná neprofesionalita žalobcov nebola preukázaná. S poukazom na rozsudky Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.5.2003, sp. zn. 28 Cdo 2194/2002 a zo dňa 25.9.2003, sp. zn. 28 Cdo 1410/2002 uviedli, že žalovaná síce preberala nepravdivú informáciu z internetového vydania R..E., ale táto skutočnosť ju nezbavuje zodpovednosti za rozšírenie nepravdivéj správy. Pokiaľ sa jedná o zmatečnosť časti napadnutého rozsudku namietanú žalovanou v odvolaní uviedli, že C. N. Y. XX:XX S.. vysielala žalovaná len v jednej svojej programovej službe a preto ospravedlnenie v zmysle napadnutého rozsudku môže uverejniť iba v tomto programe.

19. Žalovaná v odvolacej replike opätovne zdôraznila, že reportáž je audiovizuálne dielo, kde obe zložky, t. j. vizuálna aj zvuková, tvoria neoddeliteľné súčasti reportáže ako celku a preto súd prvej inštancie nemohol posudzovať obsah reportáže bez toho aby sa zoznámil s jej audiovizuálnou reprodukciou. Bola názoru, že prepis reportáže môže slúžiť na objasnenie potenciálne zle vyslovených slov, či slabík, prípadne na jednoduchšiu orientáciu vo výrokoch ľudí v reportáži, avšak iba ako podporný dôkaz a nie hlavný dôkaz preukazujúci obsah reportáže, a teda aj jej celkový kontext a dojem. Pokiaľ sa jedná o objektivnosť reportáže podotkla, že informácie do nej boli overované u L.L. P., ako aj u zástupcov Magistrátu mesta Bratislava a Slovenského atletického zväzu, ktorí zhodne potvrdili zlú povesť žalobcov pri organizovaní maratónov. Na záver poukázala na judikatúru ESLP a domnievala sa, že prebratie informácie z portálu R..E. bolo v súlade s touto judikatúrou.

20. Žalobcovia v odvolacej duplike uviedli, že neexistoval takmer žiadny verejný záujem na uverejnení nepravdivéj reportáže. Poukázali na rozpory v argumentácii žalovanej, keď na jednej strane tvrdí, akí sú žalobcovia neprofesionálni organizátori, pretože v máji 2014 mali na maratón prihlásených len piatich pretekárov, avšak na druhej strane verejný záujem na uverejnení reportáže odôvodňuje starostlivosťou o to, aby nedošlo k oklamaniu množstva záujemcov o maratón. Dodali, že ak internetová stránka maratónu nebola funkčná a organizátorom maratónu sa nedalo dovoliť ako uviedla žalovaná, znamená to, že maratón nebolo možné ani propagovať a nebolo možné sa na neho prihlásiť a zaplatiť štartovný poplatok. Poznamenali, že žalovaná sa neustále odvoláva na informácie získané od L. P., ktorého však nenavrhol ani za svedka.

21. Odvolací súd z lustrácie v registri obyvateľov zistil, že žalobca 1/ zomrel dňa X.X.XXXX, teda v priebehu odvolacieho konania. Z uvedeného vyplýva, že v priebehu odvolacieho konania žalobca 1/ stratil procesnú spôsobilosť. Odvolací súd sa preto v zmysle § 63 ods. 1 C. s. p. zaoberal povahou sporu, a teda, či bude možné v predmetnom spore pokračovať s právnymi nástupcami žalobcu 1/ alebo je potrebné konanie zastaviť a dospieť k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo vzťahu k žalobcovi 1/ zrušiť a konanie o žalobe žalobcu 1/ zastaviť.

22. Podľa § 7 ods. 1 a ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

23. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. K týmto imateriálnym hodnotám (stránkam) ľudskej osobnosti (akými sú napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita a pod.) alebo na hmotnom substráte zachyteným prejavom osobnosti sa v občianskoprávných vzťahoch upínajú osobitné práva. Vzhľadom na to, že ide o výsostne osobnostné stránky patriace každej fyzickej osobe, nazývame ich osobnostnými právami.

25. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval. Osobnostné práva sú právami imateriálnej povahy, a preto nie sú predmetom dedenia. Právo na ochranu osobnosti ako právo nemajetkovej povahy, rýdzo osobnej povahy, zaniká smrťou fyzickej osoby (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka); neprechádza teda smrťou na dedičov a nestáva sa predmetom dedenia.

26. Podľa § 61 C. s. p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

27. Podľa § 62 C. s. p. ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

28. Podľa § 63 ods. 1 C. s. p. ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

29. Podľa § 161 ods. 1, ods. 2 C. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

30. Spôsobilosť mať práva a povinnosti (procesná subjektivita) u fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou. V zmysle vyššie cit. § 61 C. s. p. procesnú spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti. Z uvedeného tak analogicky vyplýva, že ten kto nemá spôsobilosť na práva a povinnosti, nemá ani spôsobilosť byť stranou v sporovom konaní. Procesná subjektivita strany v konaní predstavuje jednu z obligatórnych podmienok procesných podmienok sporového konania, pričom s tým, kto nemá spôsobilosť na práva a povinnosti, nemôže súd vôbec konať, teda o jeho právach a povinnostiach nie je možné rozhodovať, nakoľko mu tieto nemôžu už ani vzniknúť.

31. Rozhodnutie súdu o tom, či v dôsledku úmrtia žalobcu 1/ je možné v konaní pokračovať alebo je konanie potrebné zastaviť, sa odvíja od toho, či smrťou žalobcu 1/ dochádza k zániku jeho uplatneného nároku, alebo či tento nárok prechádza na jeho dedičov. Súd konanie zastaví najmä vtedy, ak predmet konania je hmotnoprávne viazaný na osobu samotného žalobcu a ďalej neprechádza na jeho nástupcu, resp. nástupcov.

32. Žalobca 1/ sa podanou žalobou domáhal nároku, ktorý vyplýva z práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Právo na ochranu osobnosti je právom osobnej povahy, preto je naviazané na konkrétnu osobu a jej smrťou neprechádza na dedičov (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31.1.1996, sp. zn. 3 Cdo 98/95, R 53/1996).

33. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v predmetnom konaní smrťou žalobcu 1/ došlo zároveň aj k zániku jeho nároku na ochranu osobnosti, pretože tento nárok neprešiel na jeho právnych nástupcov. V konaní tak nastal nedostatok procesnej subjektivity, a teda nedostatok spôsobilosti byť stranou v konaní, ktorý predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, ktorý má vždy za následok zastavenie súdneho konania. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými rozhodol o žalobe žalobcu 1/ zrušil a konanie o žalobe žalobcu 1/ v zmysle § 161 ods. 1, ods. 2 a § 391 ods. 1 C. s. p. zastavil.

34. O trovách konania v tejto časti rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. tak, že nakoľko k zastaveniu konania došlo z dôvodu, že žalobca 1/ zomrel, procesné zavinenie na zastavení konania nemožno pričítať žiadnej zo sporových strán; odvolací súd preto žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

35. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 378, § 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa žalobcu 2/ vychádzajúc z § 384 ods. 1 C. s. p. prejednal odvolanie žalovanej podľa § 385 ods. 1 C. s. p. na pojednávaní konanom dňa 26.10.2021, na ktorom zopakoval dokazovanie listinami za súčasného splnenia podmienok podľa § 204 C. s. p. veta za bodkočiarkou a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom vyhovujúcom výroku vo vzťahu k žalobcovi 2/ zmeniť a žalobu zamietnuť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C. s. p.).

36. Podľa § 19b ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka právnické osoby majú svoj názov, ktorý musí byť určený pri ich zriadení. Pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch. Odsek 2 platí primerane aj pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby.

37. Žalobca 2/ sa v prejednávanej veci domáhal ochrany dobrej povesti, do ktorej malo byť zasiahnuté uverejnením nepravdivých tvrdení odvysielaných žalovanou v relácii C. N. dňa XX.X.XXXX v príspevku pod názvom V. A. Y.. Podanou žalobou sa domáhal ospravedlnenia a finančného zadosťučinenia. V časti nároku na finančné zadosťučinenie súd prvej inštancie žalobu žalobcu 2/ zamietol; v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním, a preto je právoplatný. Predmetom odvolacieho konania ostalo posúdenie nároku žalobcu 2/ na priznanie satisfakcie formou ospravedlnenia.

38. S ohľadom na takto vymedzený predmet konania bolo nutné posúdiť, či v dôsledku uverejnenia namietaných častí odvysielanej reportáže došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu 2/; a v prípade ak k predmetnému zásahu došlo, určiť či tento zásah bol v rozsahu zakladajúcom nerovnováhu medzi právom na dobrú povest' žalobcu 2/ a právom na slobodu prejavu žalovanej.

39. Predpokladmi úspešného uplatnenia práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby je skutočnosť, že a) došlo k neoprávnenému zásahu, b) tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených právach právnickej osoby, c) medzi konaním neoprávnene zasahujúceho subjektu a vzniknutou nemajetkovou ujmu je vzťah príčinnej súvislosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne (kumulatívne); pokiaľ z nich nie je splnený čo i len jeden, je vylúčené uplatnenie sankcií podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka.

40. Právo na ochranu dobrej povesti patrí každej právnickej osobe, bez ohľadu na spôsob zriadenia a bez ohľadu na to, či ide o podnikajúcu alebo nepodnikajúcu právnickú osobu. V súlade so všeobecne uznávanou zásadou prezumpcie poctivosti konania subjektov práva sa predpokladá, že právnická osoba má dobrú povest' do tej doby, kým nie je úspešne vykonaný dôkaz opaku. To znamená, že podľa tohto východiska sa hodnotí aj neoprávnenosť zásahu do dobrej povesti právnickej osoby.

41. K neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby môže dôjsť aj uverejnením pravdu skresľujúcich údajov. Takýto údaj predstavuje konkrétnu informáciu vzťahujúcu sa k určitej konkrétnej právnickej osobe. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie zasahujúce do práva právnickej osoby chránené v zmysle § 19b ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby možno považovať aj kritiku, ak táto presiahla rámec oprávnenej kritiky

a je objektívne spôsobilá privodiť ujmu na dobrej povesti právnickej osoby. Postačuje, že nepravdivé tvrdenie alebo neoprávnená kritika má difamačný charakter negatívne pôsobiaci na dobrú povesť právnickej osoby. Ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach, pôvodca neoprávneného zásahu sa zbaví (na ňom je povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť, bremeno tvrdenia či dôkazné bremeno) občianskoprávnej sankcie, len ak preukáže, že tieto tvrdenia sú pravdivé (tzv. dôkaz pravdy). Na úspešné uplatnenie práva na ochranu dobrej povesti sa nevyžaduje reálne vyvolanie negatívnych následkov (vznik ujmy), ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť dobrú povesť právnickej osoby.

42. Odvolací súd v súlade s odvolacou argumentáciou žalovanej predovšetkým uvádza, že žalobca 2/ tým, že nepredložil obrazový a zvukový záznam z odvysielanej reportáže, na základe ktorého si súd prvej inštancie mohol urobiť revelantný úsudok o tvrdenom zásahu, nepreukázal spôsobilosť odvysielanej reportáže zasiahnuť do právom chránených práv žalobcu 2/ a tiež možnosť súdu posúdiť primeranosť požadovaného ospravedlnenia formou odvysielania ospravedlnenia pred reláciou C. N. Y. XX:XX S.. v trvaní 3 minúty. Ospravedlnenie by totižto malo byť zverejnené iba takým spôsobom a formou, akým došlo k zásahu do dobrej povesti právnickej osoby (pozornosť je preto potrebné venovať aj štylizácii, miestu a času zverejnenia, dĺžke odvysielanej reportáže a pod.). Iný spôsob, resp. forma zverejnenia ospravedlnenia, ktoré by nezodpovedali spôsobu a forme zásahu, je treba považovať za zjavne neprimerané. Pokiaľ súd zistí, že navrhovaná forma a spôsob morálneho zadosťučinenia nie sú primerané spôsobenému zásahu, žalobu zamietne. Tým, že žalobca 2/ nepredložil obrazový a zvukový záznam z odvysielanej reportáže, súd prvej inštancie si nemohol urobiť úsudok o tom, aký dojem reportáž vyvolala alebo mohla vyvolať u divákov, pričom iba subjektívne vnímanie situácie dotknutých účastníkov, nie je pre posúdenie veci smerodajné. Súd prvej inštancie rovnako nemohol posúdiť ani primeranosť požadovanej formy morálneho zadosťučinenia. Ak súd prvej vychádzal iba z prepisu reportáže, ktorá je súčasťou súdneho spisu, po oboznámení sa s jeho obsahom odvolací súd uvádza, že z jeho obsahu ani nevyplýva, že zverejnenou reportážou došlo k tvrdenému zásahu (zverejneniu nepravdivých tvrdení) do dobrej povesti žalobcu 2/. V predmetnej reportáži neboli zverejnené konkrétne pravdu skresľujúce údaje vzťahujúce sa k určitej konkrétnej právnickej osobe, žalobcovi 2/. Z obsahu prepisu reportáže, ktorá bola odvysielaná dňa XX.X.XXXX naopak vyplýva, že žalobcom 2/ namietané nepravdivé skutkové tvrdenia týkajúce sa označenia organizátora podujatia, ktorý mal vyzbierať a nevrátiť štartovné, sú spájané výlučne s fyzickou osobou, čo vyplýva z použitého slovného spojenia „ Q. B. teda D. S. a tiež z vyjadrenia L. P., použitého v príspevku, ktorý uviedol: „Vždy pôsobil dojmom, že ide o človeka...“.

43. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností, tak odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené základné predpoklady zodpovednosti žalovanej za zásah do práva na ochranu dobrej povesti žalobcu 2/ podľa § 19b Občianskeho zákonníka. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. v napadnutom vyhovujúcom výroku vo vzťahu k žalobcovi 2/ zmenil a žalobu žalobcu 2/ zamietol.

44. O nároku na náhradu trov celého konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi 2/ plný nárok na náhradu trov konania, nakoľko mal v spore plný úspech.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).